

II

(Közlemények)

INTÉZMÉNYKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

Az Európai Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság közötti együttműködési jegyzőkönyv

(2012/C 102/01)

PREAMBULUM

Az Európai Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (a továbbiakban: EGSZB) úgy véli, hogy közös érdekük intézményes kapcsolataik intenzívebbé tétele e jegyzőkönyv végrehajtása révén, melynek a megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezései a 2005. november 7-i jegyzőkönyv és az arra vonatkozó 2007. május 31-i kiegészítés helyébe lépnek.

Az említett rendelkezések hozzájárulnak egy olyan környezet létrehozásához, amely elősegíti, hogy a civil szervezeteket mind nemzeti, mind európai szinten nagyobb mértékben vonják be az Európai Unió politikaalkotó és döntéshozatali folyamataiba, valamint hogy folyamatos, strukturált párbeszéd bontakozzék ki e szervezetek és az uniós intézmények között, amint erről az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 11. cikkének (1) és (2) pontja rendelkezik.

A Szerződések által ráruházott szerep révén az EGSZB-re különleges felelősség hárul a tekintetben, hogy elősegítse az európai uniós intézmények és szakpolitikák demokratikus legitimitásának és hatékonyságának erősítését. Ezzel kapcsolatban az EGSZB-re mint a civil szervezetek és a 13. cikkben említett uniós intézmények közötti kiemelt közvetítőre rendkívül fontos szerep hárul annak biztosításában, hogy az említett intézmények megvalósítsák az EUSZ 11. cikkének rendelkezéseit.

Az Európai Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság együttműködik az EGSZB küldetési nyilatkozatában meghatározott három fő feladat teljesítésében, így:

- az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság melletti konzultatív feladat ellátásában, az Unió és az uniós polgárok általános érdekében,
- az Európai Unió alapjául szolgáló értékek előmozdításában és egy olyan Európa kialakításában, amely nagyobb részvételt tesz lehetővé, befogadóbb és polgárközelibb,
- az Unió kifelé irányuló tevékenységének segítésében a civil szervezetekkel folytatott párbeszéd fejlesztése, valamint a szervezett civil társadalom és a részvételi demokrácia szerepének erősítése révén.

Az Európai Bizottság támogatja az EGSZB uniós politikákkal és jogszabályokkal kapcsolatos konzultatív szerepének erősítését azok végrehajtása és nyomon követése során egyaránt. Az EGSZB hozzájárulhat az uniós jogszabályok megvalósításának értékeléséhez, különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8–12. cikkében szereplő horizontális rendelkezésekkel kapcsolatban.

Az Európai Bizottság és az EGSZB együttműködik az uniós szintű részvételi demokrácia fejlesztésében annak érdekében, hogy megszilárdítsák az EU demokratikus legitimitását.

Az Európai Bizottság rendkívül fontos eszköznek tartja ezt az együttműködést, amelynek segítségével nyílt, átlátható és rendszeres párbeszéd szervezhető az érdekképviselői szervezetekkel és a civil társadalommal, ahogyról az EUSZ 11. cikke rendelkezik.

Abból a célból, hogy az EGSZB hatékonyan közvetíthesse a szervezett civil társadalom elvárásait és törekvéseit, az Európai Bizottság támogatja az EGSZB azon kezdeményezéseit, amelyek az európai civil társadalommal folytatott párbeszéd és egyeztetés előmozdítására és szervezett formába öntésére, valamint a gazdasági és szociális tanácsok és hasonló intézmények hálózatával ápoltságok megerősítésére irányulnak.

I. INTÉZMÉNYI ÉS ADMINISZTRATÍV KAPCSOLATOK

(1) Az EGSZB minden év első felében ismerteti a következő évre szóló európai bizottsági munkaprogramra vonatkozó politikai prioritásait.

Évente legalább egyszer, az Európai Bizottság munkaprogramjának kidolgozása idején találkozóra kerül sor az Európai Bizottság elnöke és/vagy az EGSZB-vel ápoltságok megbízott alelnöke, illetve az EGSZB elnöke között, amelynek célja a közös érdeklődésre számot tartó kérdések megvizsgálása.

Az EGSZB minden évben vitát tart az Európai Unió jövőjéről, amelyen az Európai Bizottság elnöke vagy az EGSZB-vel ápoltságok megbízott alelnöke ismerteti az Európai Unió következő évre szóló stratégiai prioritásait.

(2) Az Európai Bizottság hivatali idejének kezdetén az intézmény elnöke az EGSZB közgyűlése előtt ismerteti stratégiai célkitűzéseit.

(3) Az Európai Bizottság és az EGSZB együttműködik abból a célból, hogy hatékonyan hozzájáruljanak a jobb jogalkotáshoz.

(4) Az Európai Bizottság tagjai felkérést kapnak, hogy vegyenek részt az EGSZB munkájában, különösen a plenáris ülések keretében, megvitatandó az illetékességi körükbe tartozó területek stratégiai irányait, illetve bármilyen, korábban közös megegyezéssel a napirendre felvett kérdést. Az Európai Bizottság tagjai felszólalási lehetőséget kérhetnek a plenáris ülésen.

Az Európai Bizottság tagjai, illetve – kivételes körülmények között – vezető tisztviselői felszólalási lehetőséget kérhetnek az EGSZB Elnökségének európai bizottsági kezdeményezésekről tartott vitáiban.

Évente egyszer találkozóra kerül sor a szekciók elnökei és az Európai Bizottság hasonló területekkel foglalkozó tagja(i) között annak érdekében, hogy megvitassák prioritásaikat és munkaprogramjukat.

(5) A felelősségi körükbe tartozó ügyekben az Európai Bizottság képviselői részt vesznek az EGSZB munkájában, és a lehetőségekhez mérten részt vesznek azokon az üléseken, amelyekre meghívást kapnak. Ismertetik az Európai Bizottság javaslatait vagy bármely más tárgyalandó dokumentumot, és tájékoztatást nyújtanak az egyes ügyek előrehaladásáról.

A felelősségi körükbe tartozó ügyekben szorosan együttműködnek az EGSZB azonos területeken illetékes tagjaival.

(6) Az Európai Bizottság illetékes szervezeti egységei által kijelölt koordinátorok, illetve felelősök és az EGSZB megfelelő szekciótitkárságai rendszeresen tájékoztatják egymást, elsősorban a főigazgatóságok munkatervével és a szekciók munkaprioritásainak érvényesítésével kapcsolatban.

A koordinátorok évente legalább egyszer találkoznak az EGSZB titkárságával, hogy információt cseréljenek az Európai Bizottság, illetve az EGSZB által útnak indított vagy tervezett legfontosabb, mindkét fél érdeklődésére számot tartó tevékenységekről és kezdeményezésekről.

II. AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG KONZULTATÍV SZEREPE

(7) Az Európai Bizottság éves munkaprogramja, valamint az Európai Bizottság és az EGSZB prioritásainak megvizsgálása alapján az Európai Bizottság főtítkára elküldi az EGSZB-nek azoknak a javaslatoknak a jegyzékét, amelyekre vonatkozóan fakultatív felkérést irányoznak elő. A jegyzékben olyan nem jogalkotási dokumentumok is szerepelnek, amelyekkel kapcsolatban az Európai Bizottság ki kívánja kérni az EGSZB véleményét.

Ütemtervének kialakítása során az Európai Bizottság a „gördülő program” kiegészítéseképpen, illetve az EGSZB elnökségi ülései előtt megerősíti a fakultatív konzultációkra vonatkozó felkéréseket.

Munkáinak megszervezésekor az EGSZB igyekszik számításba venni az Európai Bizottság által meghatározott prioritásokat és határidőket. Az Európai Bizottság ennek érdekében pontos tájékoztatást nyújt javaslatainak időzítéséről az EGSZB számára.

(8) Mind az Európai Bizottságnak, mind az EGSZB-nek törekednie kell – ügyelve ugyanakkor a Szerződések betartására – a fokozott szelektivitásra.

Így az Európai Bizottság elsősorban a következő kritériumok alapján dönt a fakultatív felkérésekről:

- a javaslat tárgya általános érdekű-e, és olyan területet érint-e, amellyel kapcsolatban az EGSZB véleménye hozzáadott értéket jelentene az Unió politikaformálási és döntéshozatali folyamatában,
- ennek a lépésnek a célja vita indítása egy adott területhez tartozó vagy adott témát érintő uniós intézkedés hasznosságáról.

Az EGSZB további erőfeszítéseket tesz munkájának racionalizálása érdekében. A cél azoknak a véleményeknek az előtérbe helyezése, amelyekről leginkább várható, hogy valódi hozzáadott értéket képviselnek majd az uniós politikák kialakítása és a döntéshozatal szempontjából.

(9) Az uniós politikák kialakítási folyamatának és munkaiütemezésének keretében az Európai Bizottság felkérheti az EGSZB-t feltáró vélemények kidolgozására azokon a szervezett civil társadalom számára különösen fontos területeken, amelyekkel kapcsolatban megítélése szerint az EGSZB megfelelő kompetenciával és szaktudással rendelkezik. Ilyen felkérést az Európai Bizottságnak az EGSZB-vel fenntartott kapcsolatokért felelős alelnöke intézhet az EGSZB-hez. A felkérés pontos tájékoztatást tartalmaz a vélemény tárgyával és esetleges kidolgozási határidejével kapcsolatban.

Az Európai Bizottság és az EGSZB igyekeznek a feltáró véleményekre vonatkozó felkéréseket olyan integrált megközelítésbe illeszteni, ami lehetővé teszi, hogy a civil társadalom valamennyi érintett szereplőjének nézőpontja a lehető legszélesebb értelemben megjelenjen a dokumentumban.

Az Európai Bizottság gondoskodik a megfelelő nyomon követésről annak érdekében, hogy lehetővé váljon az ilyen vélemények hozzáadott értékének az uniós politikák és határozatok szempontjából történő kiértékelése.

(10) Az Európai Bizottság – ugyanakkor, mint az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is –, átad az EGSZB-nek minden olyan dokumentumot és információt, amelyre az utóbbinak konzultatív szerepe betöltéséhez szüksége van.

(11) Véleményeinek áttekinthetőségét fokozandó, az EGSZB mindenekelőtt a következő erőfeszítéseket teszi:

- kiemeli azokat a konkrét módosításokat, amelyeket az európai bizottsági jogalkotási javaslatokban eszközölni kíván,
- összefoglalja főbb ajánlásait és javaslatait.

(12) Az Európai Bizottság és az EGSZB elismeri a vélemények nyomon követésének fontosságát. A nyomon követés végett az Európai Bizottság rendszeresen tájékoztatja az EGSZB-t azokról az okokról, amelyek az utóbbi szerv véleményeiben megfogalmazott módosító javaslatok és alapvető felvetések figyelembevételéhez vagy ennek elmaradásához vezettek.

A feltáró vélemények esetében az Európai Bizottság politikai jellegű nyomon követésre törekszik, többek között azáltal, hogy lehetőség szerint az illetékes európai bizottsági tag a vélemény elfogadását követő plenáris ülésen tájékoztatást nyújt az EGSZB közgyűlése számára.

Az Európai Bizottság a jogalkotási természetű dokumentumokhoz fűzött, általa is elfogadott módosító javaslatokat lehetőség szerint belefoglalja a módosított javaslat szövegébe.

Amennyiben az Európai Bizottság a Szerződés által kötelező konzultációs területként megjelölt témában jelentős mértékben módosítja javaslatát az EGSZB-hez eredetileg intézett felkéréshez képest, akkor ügyel arra, hogy újból kikérje az EGSZB véleményét.

III. AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG ÉS A SZERVEZETT CIVIL TÁRSADALOM

(13) Az EGSZB-re különleges felelősség hárul a tekintetben, hogy a civil társadalommal folytatott állandó párbeszéd segítségével megvalósítsa a részvételi demokráciát, az Európai Unióról szóló szerződés pedig további lehetőségeket kínál az EGSZB számára ahhoz, hogy teljes mértékben kibontakoztathassa a szervezett civil társadalom és az uniós intézmények közötti párbeszédben betöltött kiemelt közvetítői szerepét.

Az EUSZ 11. cikkének alapján az Európai Bizottság és az EGSZB együttműködik annak érdekében, hogy megerősítse a civil szervezetek bevonását és a velük folytatott párbeszédet tagállami és európai szinten egyaránt, és hogy elősegítse e szervezeteknek a politikaformálásnak és az uniós jogalkotás előkészítésének folyamatába történő nagyobb mértékű bekapcsolódását.

Az Európai Bizottság és az EGSZB közösen támogatja, hogy strukturált párbeszéd alakuljon ki az európai civil szervezetek és a hálózatok között, illetve ezek és az uniós intézmények között, többek között az EGSZB által létrehozott kapcsolattartó csoport segítségével.

Konzultációs politikáját tekintve az Európai Bizottság minden lényegi kérdésben támaszkodik az EGSZB támogatására, különösen az Unión belüli és azon kívüli szervezett civil társadalommal fenntartott kapcsolatai elmélyítésének tekintetében. Ezen a téren az EGSZB azzal nyújt támogatást az Európai Bizottságnak, hogy közös meghallgatásokat, szemináriumokat és konferenciákat szervez közös érdeklődésükre számot tartó egyedi szakpolitikai témák érintett feleivel, feltéve, hogy rendelkezik a megfelelő kompetenciával és szaktudással.

(14) Az Európai Bizottság nyugtázza, hogy az EGSZB készséggel segít a polgárok kezdeményezési jogának érvényesítésében.

A 211/2011/EU sz. rendelet 11. cikke úgy rendelkezik, hogy az alatt a három hónapos időszak alatt, amelynek során az Európai Bizottság megvizsgálja, hogy a polgári kezdeményezés sikeres-e, lehetőséget kell biztosítani a szervezők számára a polgári kezdeményezés közmeghallgatáson történő ismertetésére, amelynek megszervezése az Európai Parlamenttel közösen, „adott esetben az Unió többi, részt venni kívánó intézményével és szervével együtt” történik. Ezzel kapcsolatban az Európai Bizottság javasolni készül az Európai Parlamentnek, hogy a megfelelő esetekben az EGSZB is kapjon meghívást az ilyen közmeghallgatásokra.

Az Európai Bizottság tudomásul veszi, hogy az EGSZB bármikor vállalkozhat vélemény kidolgozására olyan területeken, ahol megítélése szerint rendelkezik a szükséges kompetenciával és szaktudással, és hozzáadott értéket nyújthat.

(15) Konzultatív szerepének kifejtése keretében az EGSZB szóbeli meghallgatások, szemináriumok és konferenciák formájában strukturált konzultációkat szervez a szervezett civil társadalommal, amelyek célja az érintett civil szervezetek lehető legszélesebb körből származó álláspontjainak összegyűjtése.

Az Európai Bizottság a lehető legmegfelelőbb módon együttműködik az ilyen konzultációk megszervezésében és megtartásában, beleértve a logisztikai és/vagy pénzügyi támogatást is.

(16) Az Európai Bizottság és az EGSZB tovább növeli az intézkedéseik és kezdeményezéseik közötti szinergiákat azokon a szakpolitikai területeken, amelyek leginkább érintik a szervezett civil társadalmat. Mindenekelőtt az Európa 2020 stratégia tartozik ide, benne a következő témákkal: fenntartható fejlődés és éghajlatváltozás, a belső piac elmélyítése, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, bevándorlás és energiaellátás.

Az EGSZB minden évben jelentést terjeszt elő, amelyben a nemzeti gazdasági és szociális tanácsok és hasonló intézmények hálózatának szoros együttműködésével értékeli a civil társadalomnak a nemzeti reformprogramok kidolgozásába való bevonását. A jelentés megvitatására az Európai Tanács tavaszi ülését megelőző plenáris ülésen kerül sor.

Az EGSZB felkéri a témáért felelős európai bizottsági tagot, hogy vegyen részt a vitában, és ismertesse az éves növekedési jelentést.

(17) Az Európai Bizottság és az EGSZB igyekszik elősegíteni, hogy a polgárok magukénak érezzék az uniós politikákat. Az Európai Bizottság ezért üdvözlí az EGSZB-nek azt a szándékát, hogy továbbra is mindent megtesz a nemzeti gazdasági és szociális tanácsok és hasonló intézmények hálózatának bevonásáért.

(18) Az EGSZB hozzájárul az uniós jogszabályok megvalósításának értékeléséhez, különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8–12. cikkében szereplő horizontális rendelkezésekkel kapcsolatban.

(19) Az EGSZB támogatni igyekszik az uniós tevékenységek külső dimenzióját oly módon, hogy párbeszédet folytat azon országok és térségek civil szervezeteivel, amelyekkel az Unió strukturált kapcsolatokat ápol. Ebben az összefüggésben az Európai Bizottság támogatja az EGSZB azon kezdeményezéseit, amelyek a szervezett civil társadalom Unión kívüli megerősítésére és a párbeszéd, illetve konzultáció kultúrájának, valamint az ezzel a folyamattal kapcsolatos struktúrák előmozdítására irányulnak.

Az EGSZB és az Európai Bizottság együttműködik a kereskedelmi megállapodások felügyeletét végző közös civil társadalmi mechanizmusok létrehozásának elősegítésében és kezelésének biztosításában.

IV. PARTNERSÉG AZ EURÓPÁRÓL SZÓLÓ KOMMUNIKÁCIÓÉRT

(20) A polgárok és a civil szervezetek Európai Unióról történő tájékoztatása, az EU megismertetése az összes uniós intézmény és szerv közös felelőssége. Az Európai Unióra vonatkozó hatékony tájékoztatást és kommunikációt elsősorban közszolgálati feladatként kell felfogni. A cél az, hogy a polgárok és a civil szervezetek teljes mértékben részt vehessenek az európai ügyekről folytatott vitában és az uniós politikaformálás és döntéshozatal demokratikus folyamatában.

(21) Mind az Európai Bizottság, mind a Régiók Bizottsága úgy ítéli meg, hogy az Európai Uniónak és polgárainak általános érdekét szolgálja az, hogy megerősítsék kapcsolataikat a tájékoztatás és a kommunikáció területén, és ennek érdekében szorosan együttműködjenek.

(22) Az Európai Bizottság és az EGSZB egyetért annak szükségességében, hogy a kommunikációt a döntéshozatal egyik elemévé tegyék. Az Európai Bizottság elismeri, hogy összetétele és a Szerződések által ráruházott szerep miatt az EGSZB-re kulcsszerep hárul, melynek lényege valódi európai párbeszéd és vita kialakítása a polgárokat leginkább foglalkoztató és az európai folyamat jövőjét meghatározó kérdésekről.

(23) Az Európai Bizottság és az EGSZB valamennyi rendelkezésre álló kommunikációs platformot és eszközt felhasználva együttműködik közös rendezvényeik médiatudósításaiban. Nyilvános kommunikációs és tájékoztatási tevékenységeik során az Európai Bizottság és az EGSZB kiemeli egymás szerepét.

(24) Az Európai Bizottság és az EGSZB frissíti és kicseréli egymással az intézményi központokban és a tagállamokban tevékenykedő hivatalos kapcsolattartó személyek névsorát, figyelembe véve az adatvédelmi szabályokat.

Az Európai Bizottság tagállamokban működő képviseletei és a minden egyes tagállam számára kijelölendő EGSZB-s kapcsolattartó pontok tájékoztatják egymást kommunikációs terveikről, és közös erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy adott esetben részt vegyenek az általuk szervezett eseményeken. Az Európai Bizottság tagállamokban működő képviseleteinek létesítményei megállapodás szerint adott esetben az EGSZB kezdeményezéseinek céljaira rendelkezésre állnak, amikor ez logisztikailag lehetséges. Adott esetben az Európai Parlament tájékoztatási irodáival való konzultációra is szükség lehet.

(25) Tagjaival, partnerszervezeteivel és a nemzeti gazdasági és szociális tanácsokkal és hasonló intézményekkel együtt az EGSZB kulcsfontosságú tájékoztatási és kommunikációs hálózatot alkot. Az Európai Bizottság lehetőség szerint részt vesz azokon az üléseken, amelyet az EGSZB a tagjainak, a tagok nemzeti szervezeteinek, valamint a nemzeti gazdasági és szociális tanácsoknak és hasonló intézményeknek a közreműködésével tart.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 22-én.

az Európai Bizottság részéről

José Manuel BARROSO

az elnök

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
részéről

Staffan NILSSON

az elnök